

a la lluna de València

La crida salvatge

Jack London

La llei primitiva

*Trencant les cadenes que el subjectaven,
sorgí l'impuls atàvic, i el crit salvatge de la raça
es tornà a sentir amb renovada força.*

Buck no llegia els diaris; per aquesta raó no es va assabentar dels problemes que se li acostaven, no solament a ell, sinó a tots els gossos de forta musculatura i de pelatge llarg i espès que habitaven la costa que va des de l'estret de Puget fins a San Diego, perquè els individus que excavaven a l'interior de les regions àrtiques havien trobat un metall groc i les companyies navilieres i de transport havien fet córrer la notícia del descobriment, i milers d'homes s'havien traslladat a les terres del nord. Aquests homes necessitaven gossos forts, gossos de potent musculatura per a treballar, animals de dens pelatge que poguera protegir-los de les gelors.

Buck vivia en una gran casa situada a l'assolellada vall de Santa Clara, coneguda com l'Heretat del Jutge Miller. L'edifici, emplaçat lluny de la carretera, estava mig amagat entre els arbres, a través dels quals podia entreveure's l'ample i fresc porxo que envoltava tota la mansió. S'hi accedia per diversos camins de grava que serpentejaven entre llengües de gespa

i sota les branques entrelaçades dels àlbers. Per la part de darrere, el jardí era encara més ample que no per davant: hi havia grans quadres de les quals s'encarregaven una dotzena de mossos d'estable i altres joves; també hi havia diverses files de cases destinades als criats així com innombrables emparrats, terrenys de pastura, hortes i altres zones d'exuberant vegetació. Més cap allà hi havia la bomba del pou artesià i la gran bassa de ciment on els fills del jutge Miller es banyaven als matins i es refrescaven durant les vesprades xafogoses.

Buck dominava tota aquesta gran possessió. Ací havia nascut i ací havia viscut els quatre anys de la seua vida. És cert que hi havia altres gossos —havia d'haver-ne en un territori tan vast—, però els altres no comptaven. Anaven i venien, residien en les poblades gosseres o vivien discretament en els foscos racons de la casa. Es tractava de gossos com Toots, el petit dogo japonés, o Ysabel, la rala gosseta mexicana —estranyes criatures que rarament treien el nas a l'altre costat de la porta o que a males penes gosaven posar una pota a terra. També hi habitaven els fox-terriers, no menys de vint, que lladraven amenaçadorament contra Toots i Ysabel els quals els miraven des de les finestres protegits darrere d'una legió de criades armades amb graneres i pals de fregar.

Però Buck no era un gos casolà ni de gossera. Tota la finca era seua. Ell es tirava a nadar a la bassa i se n'anava de cacera amb els fills del jutge; acompanyava Mollie i Alice, les filles del jutge, en les passejades que

feien cada matí a primera hora o quan es ponia el sol; durant les nits d'hivern, solia gitar-se als peus del jutge davant la llar de la biblioteca; permetia que els fills del jutge li pujaren a cavall i es rebotcava amb ells per l'herba, no els perdia mai de vista quan s'aventuraven en la bassa dels estables o s'atrevien a anar fins a la zona de past o als vergers. Quan passejava entre els terriers, ho feia amb arrogància i, pel que feia a Toots i Ysabel, simplement els ignorava. Perquè ell era el rei, un monarca que regnava sobre tot allò que gatejava, s'arrossegava o volava en l'heretat del jutge, humans inclosos.

El seu pare, Elmo, un magnífic gos de sant-bernat, havia estat el company inseparable del jutge i ell duia camí d'acomplir la mateixa funció que el seu progenitor. Buck no era tan gran com ho havia estat son pare —sols pesava cent quaranta lliures— perquè sa mare, Shep, havia sigut una gossa pastora escocesa. Això no obstant, cent quaranta lliures unides a la dignitat que aportava el bon viure i el respecte universal, li conferien un posat majestuós.

Els primers quatre anys de la seua vida havien estat els d'un aristòcrata satisfet; sentia un gran orgull per si mateix, i era un poc egoista, com ho solen ser els rics terratinents per viure aïllats. Però, per contra, s'havia salvat de ser un simple gos falder. La caça i altres plaers de la vida a l'aire lliure li havien servit per a alliberar greix i enfortir els músculs, i per a ell, com per a qualsevol gos de la seua raça, l'amor a l'aigua el mantenia tonificat i li preservava la salut.

Aquesta era la vida de Buck a la tardor de 1897, quan la troballa de Klondike arrossegà homes de tot el món cap a les fredes terres del nord. Però Buck no llegia els periòdics, i no sabia que Manuel, un dels ajudants del jardiner era un individu indesitjable que tenia un vici: li agradava jugar a la loteria xinesa i, a més a més, quan hi jugava tenia una debilitat obsessiva ja que confiava en un mètode de joc que li arribaria a fer molt de mal. Perquè jugar amb el sistema de la manera que ell ho feia, exigia diners, i el sou d'un ajudant de jardiner a males penes arribava per a poder mantenir la muller i els nombrosos fills.

El jutge se n'havia anat a una reunió de l'Associació de Vinaters i els seus fills estaven molt atrafegats organitzant el club d'atletisme durant la memorable nit de la traïció de Manuel. No va veure ningú eixir l'ajudant del jardiner acompanyat per Buck a l'horta per a alguna cosa que el gos imaginava que només seria un simple passeig. I, amb l'excepció d'un home solitari, no els van veure tampoc arribar a l'estació de College Park. L'home va parlar amb Manuel i a l'instant unes monedes passaren de les mans d'un a les de l'altre.

—Ja hauries pogut embolicar el paquet abans de lliurar-lo —va grunyar el foraster. Llavors Manuel va col·locar una grossa corda al voltant del coll de Buck, just per sota del collar.

—Estreny-la bé i ofega'l —va dir Manuel.

El foraster, amb un altre grunyt hi va assentir.

Buck havia suportat la soga amb dignitat, encara

que en el fons, aquest fet li va semblar estrany. Ell estava acostumat a fiar-se de les persones que coneixia i havia admés que la sabiduria humana era superior a la seua pròpia; però quan va veure que el foraster agafava el cap de la corda, va llançar un grunyit amenaçador. Tan sols es va limitar a insinuar el seu disgust, creient, molt altiu, que insinuar equival a ordenar. Però quina no seria la sorpresa quan la corda se li va estrényer al coll i no podia respirar. Es va llançar, furiós, contra l'home però aquest li va fer front agafant-lo del coll i, amb una hàbil maniobra, el va tombar d'esquena. Després, la corda el va ofegar pràcticament sense pietat, mentre Buck, amb la llengua fora i panteixant inútilment, s'agitava de ràbia. Mai en sa vida l'havien tractat de manera tan vil com tampoc mai s'havia posat tan furiós. Però les seues forces van cedir, els ulls se li van ennuvolar i no es va adonar que el tren parava i que dos homes l'arrossegaven al vagó de les mercaderies.

De la següent cosa que es va adonar va ser que la llengua li feia mal i que el traqueteig d'un vehicle en moviment el sacsava. El ronc xiulet d'una locomotora en un creuament li va revelar on es trobava. Havia viatjat moltes vegades amb el jutge com per a saber que es trobava en un vagó d'equipatges. Va obrir els ulls i en ells es podia veure reflectida la ràbia incontinguda d'un rei segrestat. L'home se li va tirar al coll, però Buck s'hi va avançar. Els seus ullals van atenallar la mà de l'individu i no la va soltar fins que va tornar a perdre el sentit.

—És que té atacs —va dir l'home alhora que amagava la mà ferida al revisor que va acudir en oir la baralla—. El meu amo m'ha ordenat dur-lo a San Francisco. Allí hi ha un magnífic doctor que segons diuen pot curar-lo.

De tot el que havia ocorregut durant el viatge d'aquella nit, l'home es va vanagloriar molt en la rebotiga d'un bar del moll de San Francisco.

—Només me'n guanye cinquanta per ell —va grunyar— i no tornaria a fer-ho ni per mil al comptat.

Duia la mà embolicada en un mocador ple de sang i el camal dret del pantaló estava esquinçat des del genoll fins al turmell.

—¿Quants en va traure l'altre individu? —va preguntar el taverner.

—Cent, i no el venia ni per un cèntim menys, de manera que ja em diràs.

—O siga, que tot fa cent cinquanta —va calcular el taverner—, però en veritat els val, si no hi vaig errat.

El segrestador es va llevar el mocador brut de sang i es va mirar la mà ferida:

—Si no agafe la ràbia...

—No et preocupes, que tu has de morir penjat —va respondre en to de burla el taverner—. I ara ajuda'm, abans d'anar-te'n.

Atordit, amb un terrible dolor de gola i de llengua i mig mort d'asfíxia, Buck va intentar plantar cara als seus torturadors. Però aquells el van colpejar i li van estrényer la corda fins al punt de llimar el gros collar metàl·lic que duia al coll. Finalment li van lle-

var la corda i el van ficar en una caixa que semblava una gàbia.

Allí va romandre la resta d'aquella espantosa nit tot contenint-se la ràbia i el seu orgull ferit. No podia comprendre què significava tot allò. ¿Què volien d'ell, aquells maleïts homes? ¿Per què l'havien ficat en aquella caixa tan estreta?

No sabia ben bé per què, però se sentia oprimat i amb la sensació que alguna cosa dolenta estava a punt de passar. Diverses vegades durant la nit es va alçar —sempre que s'obria la porta—, esperant que fóra el jutge o algun dels seus fills. Però sempre era la mateixa cara sinistra del taverner, amb l'espectral llum d'un ciri, que anava a fer-hi una ullada. I cada vegada, l'alegre lladruc que es forjava a la gola de Buck es transformava en un grunyit ferotge.

Finalment el cantiner el va deixar estar i, al matí, van entrar quatre homes i van agafar la caixa. «Més torturadors», va pensar Buck, perquè la veritat era que aquells individus bruts i desastrats tenien un aspecte terrible. El gos els va lladrar amenaçadorament a través dels barrots. Però ells, per contra, se'n van riure alhora que l'enfurien amb uns pals que Buck intentava mossegar fins que es va adonar que era açò justament el que ells volien. De manera que va romandre quiet i abatut en la caixa mentre el pujaven a un carretó. A partir d'aquest moment, ell i la gàbia on estava empresonat van anar passant de mà en mà. Els treballadors de l'oficina de facturació se'n van fer càrrec; després el traslladaren a un altre vagó. Una altra

vagoneta el va transportar, amb altres embalums i caixes, fins a un transbordador i des d'ací va passar a un gran magatzem de ferrocarrils per acabar finalment depositat al vagó d'un tren exprés.

Durant dos dies i dues nits, el vagó de l'exprés va avançar tirat per estrepitoses locomotores, i durant dos dies i dues nits, Buck no va prendre res ni de menjar ni de beure. Tan furiós estava que la seua resposta als primers gestos dels encarregats del tren eren sempre grunyits, i ells, al seu torn, es van venjar fent-lo enrabiari. Si es llançava contra els barrots de la gàbia, panteixant i caient-li la bava, els mossos es reien d'ell i augmentaven les seues burles. Grunyien i lladraven com si foren gossos asquerosos; miolaven, movien els braços com si es tractara d'ales i grallaven. Buck sabia que tot això eren estupideses, però precisament per aquesta raó ofenien més profundament la seua dignitat, i la ràbia li creixia per moments. No li importava massa passar fam, però la falta d'aigua li resultava extraordinàriament penosa, i aquest fet acreixia la seua ràbia de manera febril. De naturalesa nerviosa i sensible, s'havia sumit en una febre que, amb la inflamació de la llengua i la gola resseca, augmentava per moments.

Afortunadament ja no duia la corda al coll. Abans ells havien jugat amb avantatge, però ara que li l'havien llevada, sabrien qui era ell. Estava decidit: no li tornarien a nugar mai més una corda al coll! Durant dos dies i dues nits ni va menjar ni va beure, i durant tot aquest temps de turment se li va anar

acumulant tanta quantitat d'ira que no li presagiava res de bo al primer que se li posara al davant. Tenia els ulls injectats de sang i semblava una fera rabiosa. Tan canviat estava que ni el mateix jutge l'hauria reconegut. Per totes aquests raons, els treballadors es quedaren més tranquils quan, a Seattle, el van baixar del tren.

Quatre temorencs bergants traslladaren la caixa fins a un patiet interior de parets altes. Un home braçat, amb un jersei vermell de coll desbocat hi va eixir i va firmar el rebut a l'encarregat del trasllat. «Aquest és l'home», va intuir Buck, «el meu pròxim torturador». El gos es va llançar brutalment contra els barrots. Però l'home va fer un mig somriure i va agafar una destrat i un garrot.

—¿No pensarà soltar-lo ara, veritat? —li va dir el cap de colla.

—¡I tant! —va contestar l'individu del jersei vermell alhora que amb la destrat destrossava la caixa.

Els quatre homes que l'havien dut, van fugir a la desbandada i, des de la posició elevada i segura d'un mur, es disposaren a veure l'espectacle.

Buck es va llançar contra les fustes esberlades, se les va clavar entre les dents i tractà d'alliberar-se'n. A cada colp de destrat, ell responia amb un altre mentre udolava amb ferocitat. Tan ansiós estava el gos per eixir com tranquil l'home del jersei vermell per alliberar-lo.

—Vinga, dimoni d'ulls de sang —va dir quan hi havia obert una escletxa suficientment ampla perquè